

An Analysis of Digital Learning Resources in German for A1-B1 levels

การวิเคราะห์สื่อการเรียนการสอนดิจิทัลภาษาเยอรมัน ระดับ A1-B1

Anna Kuebel

อันนา คิวเบล

Faculty of Arts, Silpakorn University, Thailand

Corresponding author

e-mail: kuebel_a@su.ac.th

Received 15-05-2024

Revised 30-06-2024

Accepted 03-07-2024

DOI: 10.69598/artssu.2024.3240.

Keywords: digital resources,
language teaching, German
language, teaching German as
a foreign language

คำสำคัญ: สื่อดิจิทัล, การสอนภาษา,
ภาษาเยอรมัน, การสอนภาษา
เยอรมันในฐานะภาษาต่างประเทศ

Abstract

Objectives: This research aims to analyze and compare two digital learning resources in German for A1–B1 levels: Deutsche Welle and Goethe-Institut.

Methods: The data used in this research are digital learning resources in German for A1–B1 levels. The data were analyzed and compared using the following criteria: 1) the use of grammar, vocabulary, and expressions 2) expected language skills, 3) presentation and elements of content, and 4) German language teaching theories.

Results: The results can be described in four aspects: 1) the use of grammar, vocabulary, and expressions in digital learning resources from Deutsche Welle is presented more clearly than those from the Goethe-Institut; 2) resources from the Goethe-Institut offer a wider range of language skills compared to Deutsche Welle; 3) Deutsche Welle provides more variety in presentation and content than the Goethe-Institut; and 4) both employ a communicative approach (Der kommunikative Ansatz) as the main teaching theory, while the audio-visual method (Die audiovisuelle Methode, AVM) was found only in resources from Deutsche Welle.

Application of this study: The results of this research provide information for German language learners to help them select learning resources that match their learning objectives and support their self-development.

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบสื่อการเรียนการสอนดิจิทัลภาษาเยอรมันในระดับ A1–B1 จากเว็บไซต์หลัก 2 เว็บไซต์คือ Deutsche Welle และ Goethe-Institut

วิธีการศึกษา: ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยคือสื่อการเรียนการสอนดิจิทัลภาษาเยอรมันในระดับ A1–B1 สื่อเหล่านี้ออกแบบมาเพื่อใช้ในการเรียนการสอนใช้วิธีการวิเคราะห์และเปรียบเทียบในหัวข้อดังนี้ 1) เนื้อหาไวยากรณ์ คำศัพท์และสำนวน 2) ทักษะทางภาษาที่สื่อต้องการพัฒนา 3) รูปแบบการนำเสนอและส่วนประกอบของสื่อ และ 4) ทฤษฎีการเรียนการสอนภาษาเยอรมันที่ใช้ในการสร้างสื่อ

ผลการศึกษา: ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) ด้านเนื้อหาพบว่าสื่อจาก Deutsche Welle นำเสนอไวยากรณ์ คำศัพท์และสำนวนชัดเจนกว่าสื่อจาก Goethe-Institut 2) ด้านทักษะทางภาษาที่สื่อต้องการพัฒนา พบว่าสื่อจาก Goethe-Institut เน้นการพัฒนาทักษะทางภาษาที่หลากหลายกว่าสื่อจาก Deutsche Welle 3) ด้านรูปแบบการนำเสนอและส่วนประกอบของสื่อพบว่า สื่อของ Deutsche Welle มีรูปแบบการนำเสนอและส่วนประกอบของสื่อครบถ้วนกว่าสื่อของ Goethe-Institut และ 4) ทฤษฎีการเรียนการสอนภาษาเยอรมันที่ใช้ในการสร้างสื่อ พบว่าทุกสื่อใช้ทฤษฎี Communicative approach (Der kommunikative Ansatz) ส่วนทฤษฎีที่พบน้อยที่สุดคือ Audio-visual method (Die audiovisuelle Methode (AVM)) และพบเฉพาะในสื่อของ Deutsche Welle

การประยุกต์ใช้: ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบนี้สามารถไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการเลือกสื่อชุดที่ตรงกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในการเรียนการสอนภาษาเยอรมัน รวมถึงการเลือกสื่อที่ตรงกับความต้องการพัฒนาตนเองนอกชั้นเรียน

บทนำ

การเรียนการสอนภาษาเยอรมันในปัจจุบันมีความทันสมัยและสะดวก เนื่องจากมีสื่อจำนวนมากอยู่ในรูปแบบดิจิทัลสามารถเข้าถึงจากอินเทอร์เน็ตหรือแพลตฟอร์มอื่น ๆ ได้ทุกที่ทุกเวลา เพราะการเข้าถึงสื่อดิจิทัลนั้นสามารถใช้ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ใดเช่นกัน และส่วนมากไม่มีค่าใช้จ่าย ทำให้ผู้สนใจภาษาเยอรมันสามารถเรียนรู้ภาษาเยอรมันได้ง่ายขึ้น

สื่อดิจิทัลที่ผลิตมาเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาเยอรมันนั้น เป็นเครื่องมือที่ผู้สอนภาษาเยอรมันสามารถนำไปใช้เป็นเนื้อหาหลักของการเรียนการสอนหรือนำไปใช้เพื่อเสริมบทเรียนได้เช่นกัน นอกจากนี้ผู้สอนยังสามารถแนะนำผู้เรียนในการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อทบทวนบทเรียนรวมถึงฝึกทักษะ ศึกษาด้านภาษาและวัฒนธรรมผ่านสื่อดิจิทัลเหล่านี้ในเวลาว่างได้

ระดับของภาษาเยอรมันนั้นมีการแบ่งด้วยเกณฑ์เดียวกันกับภาษายุโรปอื่น ๆ คือแบ่งตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)) ตั้งแต่ระดับ A1-C2 สำหรับผู้เริ่มเรียนภาษาเยอรมันระดับ A1-B1 ระดับนี้ถือเป็นพื้นฐานสำหรับการต่อยอดการเรียนรู้ภาษาเยอรมันในระดับที่สูงขึ้นไปในการเรียนการสอนจึงจะเน้นคำศัพท์ สำนวน หลักไวยากรณ์ รวมถึงทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน (Goethe-Institut, 2023)

ในช่วงของการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การเรียนการสอนที่เคยเกิดขึ้นในชั้นเรียนต้องปรับเปลี่ยนมาเป็นรูปแบบออนไลน์ ผู้เรียนและผู้สอนต้องปรับตัวเพื่อให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ จึงมีการนำสื่อดิจิทัลในรูปแบบออนไลน์มาใช้ในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้นเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน หลังจากสถานการณ์คลี่คลาย สื่อต่าง ๆ ที่ได้นำมาใช้ในชั้นเรียนยังได้รับความนิยมต่อไป เนื่องจากการใช้สื่อดิจิทัลทำให้การเรียนการสอนมีความน่าสนใจมากขึ้นและสามารถทำให้ผู้เรียนมีสมาธิกับเนื้อหาได้ดีขึ้น (Salomo, n.d.)

สื่อดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาเยอรมันนั้นมีจำนวนมากและมีรูปแบบและเนื้อหาที่หลากหลาย ดังนั้นการวิเคราะห์และเปรียบเทียบในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เนื้อหา ทักษะทางภาษาที่สามารถเรียนรู้ได้ผ่านสื่อ รูปแบบการนำเสนอ และทฤษฎีการเรียนการสอนภาษาเยอรมันที่พบในสื่อ จะช่วยให้ผู้ใช้สื่อเห็นภาพรวมชัดเจนและเลือกใช้สื่อได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของตนได้

ในวิจัยนี้ได้เลือกสื่อการเรียนการสอนดิจิทัลจาก 2 เว็บไซต์หลัก ได้แก่ Deutsche Welle และ Goethe-Institut เว็บไซต์ Deutsche Welle เป็นเว็บไซต์ข่าวและเน้นการเรียนการสอนภาษาเยอรมันผ่านสื่อการเรียนการสอนภาษาเยอรมันดิจิทัลตั้งแต่ระดับต้นจนถึงระดับสูง ส่วนเว็บไซต์ Goethe-Institut เป็นเว็บไซต์ของสถาบันที่สอนและเผยแพร่วัฒนธรรมเยอรมัน และมีการสร้างสื่อดิจิทัลเพื่อช่วยการเรียนรู้ภาษาเยอรมัน ทั้งสองเว็บไซต์นี้มีสื่อดิจิทัลที่หลากหลาย ออกแบบมาเพื่อการเรียนการสอนและมีความน่าเชื่อถือ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบสื่อการเรียนการสอนดิจิทัลภาษาเยอรมันในระดับ A1-B1 จากเว็บไซต์หลัก 2 เว็บไซต์คือ Deutsche Welle และ Goethe-Institut ในด้านต่อไปนี้ เนื้อหาทางไวยากรณ์ คำศัพท์และสำนวน ทักษะทางภาษาที่สื่อต้องการพัฒนา รูปแบบการนำเสนอและส่วนประกอบของสื่อ และทฤษฎีการเรียนการสอนภาษาเยอรมันที่ใช้ในการสร้างสื่อ

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสำหรับบทความวิจัยนี้มีทั้งหมด 3 หัวข้อหลัก ได้แก่ ทฤษฎีและวิธีการสอนภาษาเยอรมันในฐานะภาษาต่างประเทศ สื่อดิจิทัลในการเรียนการสอนภาษาเยอรมันในฐานะภาษาต่างประเทศ และงานวิจัยเกี่ยวกับสื่อดิจิทัลที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาเยอรมันในฐานะภาษาต่างประเทศ

1. ทฤษฎีและวิธีการสอนภาษาเยอรมันในฐานะภาษาต่างประเทศ

ทฤษฎีและวิธีการสอนภาษาเยอรมันในฐานะภาษาต่างประเทศมีหลากหลายมาก ทฤษฎีที่จะนำเสนอในบทความนี้มีจำนวน 6 ทฤษฎี ได้แก่

1.1 Grammar-Translation Method (Die Grammatik- Übersetzungsmethode (GÜM)) ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีเก่าแก่ที่สุด ทฤษฎีมีต้นกำเนิดมาจากกรีกโบราณ จะเน้นการเรียนรู้ไวยากรณ์ จากนั้นจึงอ่านและแปลเนื้อความซึ่งมาจากรวบรวมหรือบทกวี (Rösler, 2012)

1.2 Direct Method (Die direkte Methode (DM)) ทฤษฎีนี้แม้จะเกิดขึ้นนานแล้วแต่ก็ยังใช้เป็นหลักในการสอนภาษาต่างประเทศ ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ทางภาษาผ่านการเรียนภาษา เน้นการมีความสามารถทางภาษาด้วยการเรียนผ่านประสบการณ์ (Neuner, 2003 as cited in Haß, 2010)

1.3 Audio-lingual Method (Die audiolinguale Methode (ALM)) ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นในปี 1950 เน้นการเรียนรู้ภาษาผ่านทักษะฟังและพูดเช่นเดียวกับ Direct Method (die Direkte Methode) (Baliluk, Buda, Rösler & Würffel, 2018) มีการใช้ pattern drill หรือการฝึกพูดรูปแบบประโยคซ้ำ ๆ โดยมีการเปลี่ยนคำบางคำแต่โครงสร้างคงเดิม (Neuner & Hunfeld, 1993)

1.4 Audio-visual Method (Die audiovisuelle Methode (AVM)) ทฤษฎีนี้เหมือนกับ Die Audiolinguale Methode (ALM) คือใช้หลัก pattern drill แต่แตกต่างกันที่ทฤษฎีนี้จะใช้ทั้งภาพและเสียงประกอบกัน (Neuner & Hunfeld, 1993)

1.5 Communicative Approach (Der kommunikative Ansatz (KA)) ในช่วงปี 1970 ได้เกิดทฤษฎีใหม่นี้ขึ้นมาการเรียนภาษาตามทฤษฎีนี้จะใช้ภาษาที่สื่อสารในชีวิตประจำวัน รวมถึงภาษาผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถทางภาษาครบ 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน (Neuner & Hunfeld, 1993)

1.6 Intercultural Approach (Der interkulturelle Ansatz (IA)) ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นช่วงปลายปี 1980 มุ่งเน้นการเรียนรู้ภาษาควบคู่กับวัฒนธรรมในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ (Haß, 2010) ในการเรียนการสอนจะฝึก 4 ทักษะครบถ้วนและมีการฝึกภาษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจบริบททางวัฒนธรรม (Rösler, 2012)

ทฤษฎีเหล่านี้มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก แต่ก็มีความแตกต่างกันไป ในบทความวิจัยนี้ได้มีการวิเคราะห์ทฤษฎีเหล่านี้ที่พบในสื่อดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนขึ้น

2. สื่อดิจิทัลในการเรียนการสอนภาษาเยอรมันในฐานะภาษาต่างประเทศ

ในแวดวงวิชาการมีการแบ่งสื่อดิจิทัลในการสอนภาษาต่างประเทศออกเป็นประเภทต่าง ๆ ด้วยเกณฑ์ที่หลากหลาย ตัวอย่างเช่น Storch (1999) ได้แบ่งสื่อดิจิทัลออกเป็นสองประเภทตามจุดประสงค์ของการใช้งาน ได้แก่ 1. สื่อที่ไม่ได้มีการปรับเพื่อการเรียนการสอน (authetische Medien) 2. สื่อที่ถูกสร้างเพื่อการเรียนการสอน (zu didaktischen Zwecken erstellten Medien) ในขณะที่ Rösler (2012) แบ่งประเภทของสื่อการเรียนการสอนดิจิทัลแยกย่อยลงไป รวมเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1. สื่อดิจิทัลที่เป็นส่วนหนึ่งของแบบเรียน 2. แบบเรียนดิจิทัล 3. สื่อดิจิทัลที่สร้างเพื่อการเรียนการสอน 4. อินเทอร์เน็ต

ส่วน Würffel (2010) ได้แบ่งประเภทของสื่อการเรียนการสอนดิจิทัลตามลักษณะของการใช้งานและลักษณะของเนื้อหา ได้แก่ 1. สื่อออนไลน์ที่ไม่ได้ออกแบบเพื่อการเรียนการสอน 2. สื่อออนไลน์ที่มีการปรับให้เข้ากับผู้ใช้งาน เช่น พจนานุกรมออนไลน์ เป็นต้น 3. สื่อออนไลน์ที่มีการปรับตามกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ สื่อการเรียนประกอบแบบเรียน

จากข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่าสื่อดิจิทัลจะแบ่งออกเป็นสองประเภทหลัก คือ สื่อดิจิทัลทั่วไปที่ไม่ได้ออกแบบมาเพื่อการเรียนการสอน และสื่อดิจิทัลที่ออกแบบมาเพื่อใช้ในการเรียนการสอน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวกับสื่อดิจิทัลที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาเยอรมันในฐานะภาษาต่างประเทศ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับสื่อดิจิทัลที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาเยอรมันในฐานะภาษาต่างประเทศ พบว่า Radke (2021) ได้แบ่งหน้าที่ของสื่อดิจิทัลเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1. สื่อดิจิทัลในฐานะแหล่งข้อมูล 2. สื่อดิจิทัลในการเป็นตัวช่วยเตรียมสอน และ 3. สื่อดิจิทัลที่นำไปใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ จากการใช้สื่อดิจิทัลพบว่าผู้เรียนได้รับการกระตุ้นให้มีส่วนร่วมในการเรียนจากการแสดงความคิดเห็นโต้เถียง ส่งเสริมการสอนแบบ project-based learning และสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการตรวจสอบความตรงต่อเวลาในการส่งการบ้าน

Adamczak-Krystofowicz, Stork, & Trojan (2015) ได้กล่าวถึงในบทความเกี่ยวกับพ็อดแคสต์ซึ่งได้มีการทำแบบสอบถามนักศึกษาในชั้นเรียนภาษาเยอรมันเรื่องการเข้าถึงพ็อดแคสต์ด้วยโทรศัพท์มือถือที่ TU Darmstadt ในปี 2013 พบว่านักศึกษาเห็นว่าพ็อดแคสต์น่าสนใจและเข้าถึงพ็อดแคสต์ได้ เพียงแต่ต้องการให้ผู้สอนแนะนำเพิ่มเติม พ็อดแคสต์นั้นเข้าถึงง่าย หลากหลาย ทันสมัย สมจริงและมีหัวข้อที่หลากหลาย (Trojan, 2012 as cited in Adamczak-Krystofowicz, Stork, & Trojan 2015) เมื่อผู้เรียนได้รับการกระตุ้นจากการที่ผู้สอนในพ็อดแคสต์จะช่วยเรื่องการเรียนภาษาได้ (Adamczak-Krystofowicz, Stork, & Trojan, 2015)

บทความของ Nanga-Me-Abengmoni (2020) ได้กล่าวถึงข้อดีการเข้าถึงสื่อดิจิทัลผ่านอุปกรณ์สื่อสารในการเรียนการสอนภาษาเยอรมันจากแบบสอบถาม ดังนี้ 1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะเทคโนโลยี 2. ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจในการเรียนมากขึ้น 3. การเรียนผ่านโทรศัพท์มือถือทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองจากข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และสามารถนำไปพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ 4. สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาทำให้เครียดน้อยกว่าการเรียนในชั้นเรียน

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่าสื่อดิจิทัลนั้นสามารถนำไปใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนภาษาเยอรมันได้ กระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน การเรียนการสอนมีความกดดันลดลงและสนุกมากขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลาขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้เรียน

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกศึกษาสื่อดิจิทัลที่ผลิตมาเพื่อการเรียนการสอนภาษาเยอรมันระดับ A1 – B1 จากเว็บไซต์ Deutsche Welle และ Goethe-Institut สื่อที่คัดเลือกนี้คือสื่อทั้งหมดที่ปรากฏในสองเว็บไซต์และมีระดับภาษา A1 – B1 โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยรวบรวมสื่อดิจิทัลที่อยู่ในระดับ A1–B1 ได้แก่รายการต่อไปนี้

สื่อการเรียนการสอนที่มาจากเว็บไซต์ Deutsche Welle (<https://learngerman.dw.com/de/deutsch-lernen/s-9095>) มีทั้งหมด 10 ชุด ได้แก่

1. Harry – gefangen in der Zeit (DW-1)
2. Mission Berlin (DW-2)
3. Deutsch – warum nicht? (DW-3)
4. Deutschtrainer (DW-4)
5. Das Deutschlandlabor (DW-5)
6. Top-Thema mit Vokabeln (DW-6)
7. Deutsch im Job – Profis gesucht (DW-7)
8. ABC Start mit dem Alphabet (DW-8)
9. Nicos Weg (Teil 1 und 2) (DW-9)
10. Deine Band (DW-10)

สื่อการเรียนการสอนที่มาจากเว็บไซต์ Goethe-Institut (<https://www.goethe.de/de/spr/ueb.html>) มีทั้งหมด 11 ชุด ได้แก่

1. Deutsch am Arbeitsplatz Online-Übungen zur Kommunikation im Beruf (GI-1)
2. Training für den Beruf – Kommunikation im Unternehmen (GI-2)
3. Training für den Beruf – Arbeitssuche in Deutschland (GI-3)
4. Der Superheld*innen- Campus (GI-4)
5. Erste Wege in Deutschland (GI-5)
6. Liebe auf Deutsch (GI-6)
7. Blog: Der gute Freund (GI-7)
8. Die Einladung zur Hochzeit (GI-8)
9. Fotokiste – Leben in Deutschland (GI-9)
10. 24h Deutsch (GI-10)
11. Unsere Straße (GI-11)

2. ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาทางไวยากรณ์ คำศัพท์และสำนวน ทักษะทางภาษาที่สื่อต้องการพัฒนา รูปแบบการนำเสนอและส่วนประกอบของสื่อ และทฤษฎีการเรียนรู้การสอนภาษาเยอรมันที่ใช้ในการสร้างสื่อ
3. ผู้วิจัยวิเคราะห์และเปรียบเทียบสื่อดิจิทัลจากทั้งสองเว็บไซต์
4. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษา

ผลจากการวิเคราะห์สื่อดิจิทัลที่ออกแบบมาเพื่อการเรียนการสอนจากทั้งสองเว็บไซต์ จะนำเสนอตามประเด็นวิเคราะห์ทั้ง 4 ประเด็นที่ศึกษาเรียงลำดับกันไป

1. เนื้อหาของสื่อ ในส่วนของประเด็นเนื้อหาของสื่อสามารถแบ่งออกได้เป็น เนื้อหาทางไวยากรณ์ และคำศัพท์และสำนวน

1.1 เนื้อหาไวยากรณ์ที่ปรากฏในสื่อ

เนื้อหาไวยากรณ์ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้แบ่งเป็นหัวข้อต่อไปนี้ ได้แก่ Verb, Nomen, Pronomen, Artikelwörter, Partikeln, Adjektive, Zahlwörter, Adverbien, Präpositionen, Konjunktionen และ Satz จากการวิเคราะห์พบว่าสื่อดิจิทัลจาก Deutsche Welle ที่นำเสนอเนื้อหาไวยากรณ์ครบทุกหมวดมีจำนวน 2 ชุด คือ สื่อชุด DW-1 และ DW-9 ในขณะที่สื่อชุด DW-4, DW-5 และ DW-6 ไม่ได้นำเสนอเนื้อหาทางไวยากรณ์ ส่วนสื่อจาก Goethe- Institut ไม่มีสื่อใดที่นำเสนอเนื้อหาไวยากรณ์ครบถ้วน แต่มีบางสื่อ ได้แก่ GI-10 และ GI-11 ที่มีการกล่าวถึงเนื้อหาไวยากรณ์

จากการวิเคราะห์ทำให้เห็นว่าหากสื่อไม่ได้เน้นการสอนไวยากรณ์โดยตรง เนื้อหาส่วนนี้จะไม่ได้นำเสนออย่างตรงไปตรงมา แต่จะแทรกในเนื้อเรื่องและแบบฝึกหัดประกอบสื่อแต่ละชุด ผู้ใช้สื่อจึงจะได้เรียนรู้ทางอ้อมโดยการสังเกตผ่านการใช้ภาษา การชมสื่อและการทำแบบฝึกหัด

1.2 ศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในสื่อ

คำศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในสื่อที่วิเคราะห์สามารถแบ่งออกเป็น 2 หัวข้อใหญ่ คือ รูปแบบการนำเสนอ และขอบเขตของศัพท์และสำนวนที่นำเสนอ

1.2.1 รูปแบบการนำเสนอคำศัพท์และสำนวน

การปรากฏของคำศัพท์และสำนวนในสื่อทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์พบว่า มีสื่อจำนวน 9 ชุดจาก Deutsche Welle และสื่อจำนวน 2 ชุดจาก Goethe-Institut ที่มีการแบ่งคำศัพท์และสำนวนอย่างชัดเจน กล่าวคือมีการรวบรวมคำศัพท์และสำนวนที่นำเสนอในสื่อแต่ละชุดออกมาอย่างชัดเจน สามารถเข้าถึงได้จากแถบเมนูหรือท้ายบทเรียน ในขณะที่สื่อจาก Deutsche Welle จำนวน 1 ชุด และสื่อจาก Goethe-Institut จำนวน 9 ชุดที่ไม่ได้นำเสนอคำศัพท์ออกเป็นหมวดหมู่ชัดเจน จะนำเสนอผ่านเนื้อหาในสื่อ

1.2.2 ขอบเขตของคำศัพท์และสำนวน

ผลการศึกษาสื่อจากทั้ง 2 เว็บไซต์พบว่าขอบเขตของคำศัพท์และสำนวนมีความสอดคล้องกันกับเนื้อหาที่นำเสนอในสื่อแต่ละตอนและแต่ละชุด เช่น หากเนื้อหาในสื่อเกี่ยวกับความเจ็บป่วย คำศัพท์และสำนวนจะนำเสนอเรื่องความเจ็บป่วยทั้งหมดเป็นต้น

2. ทักษะทางภาษาที่สื่อต้องการพัฒนา

ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจะแบ่งทักษะออกเป็น 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจะมีการฝึกแยกทักษะและรวมทักษะตามความเหมาะสม (Stork as cited in Hallet and Königs 2010, 101) จากการวิเคราะห์สื่อพบว่าในแต่ละสื่อจะมีทักษะที่เน้นเป็นพิเศษมากกว่าทักษะอื่น ๆ และในบางสื่อผู้ใช้สื่อจะได้ฝึกแค่ทักษะเดียว ทักษะในสื่อที่เน้นเป็นพิเศษสามารถเห็นได้จากการใช้สื่อ ทักษะที่เน้นจะโดดเด่นเป็นพิเศษ ผู้ใช้สื่อจะได้ฝึกทักษะนั้นโดยตรงและเข้มข้นกว่าทักษะอื่น ๆ ดังรายละเอียดที่ปรากฏใน Table 1

Table 1 Analysis of developed language skills from selected digital learning resources

Language skills Digital learning resources	Listening (Hören)	Speaking (Sprechen)	Reading (Lesen)	Writing (Schreiben)
Harry – gefangen in der Zeit (DW-1)	x			
Mission Berlin (DW-2)	x			
Deutsch – warum nicht? (DW-3)	x			
Deutschtrainer (DW-4)		x		
Das Deutschlandlabor (DW-5)	x			
Top- Thema mit Vokabeln (DW-6)	x			
Deutsch im Job – Profis gesucht (DW-7)	x		x	
ABC Starte mit dem Alphabet (DW-8)		x		
Nicos Weg (Teil 1 und 2) (DW-9)	x			
Deine Band (DW-10)	x			
Deutsch am Arbeitsplatz Online-Übungen zur Kommunikation im Beruf (GI-1)	x		x	x
Training für den Beruf – Kommunikation im Unternehmen (GI-2)	x	x	x	
Training für den Beruf – Arbeitssuche in Deutschland (GI-3)	x	x	x	
Der Superheld*innen- Campus (GI-4)	x		x	
Erste Wege in Deutschland (GI-5)	x		x	
Liebe auf Deutsch (GI-6)			x	
Blog: Der gute Freund (GI-7)			x	x
Die Einladung zur Hochzeit (GI-8)	x		x	
Fotokiste – Leben in Deutschland (GI-9)	x		x	
24h Deutsch (GI-10)	x			
Unsere Straße (GI-11)	x		x	

จาก Table 1 จะเห็นว่าสื่อที่วิเคราะห์มีลักษณะการเน้นทักษะทั้ง 4 ที่แตกต่างกันออกไป โดยมีทั้ง สื่อที่เน้นทักษะหลัก 1 ด้าน สื่อที่เน้นทักษะหลัก 2 ด้านและสื่อที่เน้นทักษะหลักมากกว่า 2 ด้าน

2.1 สื่อที่เน้นทักษะหลัก 1 ด้าน พบว่า มีจำนวน 11 ชุด ได้แก่ สื่อชุด DW-1, DW-2, DW-3, DW-4, DW-5, DW-6, DW-8, DW-9, DW-10, GI-6 และ GI-10 โดยมีความถี่ที่พบเรียงตามลำดับต่อไปนี้ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน ส่วนสื่อที่เน้นการเขียนเพียงด้านเดียวนั้นไม่พบ

สื่อที่เน้นทักษะการฟังด้านเดียวมีจำนวน 8 ชุด ได้แก่ สื่อชุด DW-1, DW-2, DW-3, DW-5, DW-6, DW-9, DW-10 และ GI-10 ในสื่อเหล่านี้จะเน้นการฟัง ผู้ใช้สื่อจะต้องใช้ทักษะการฟังเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาหรือเนื้อเรื่องที่นำเสนอในสื่อ เช่น สื่อชุด

DW-2 ผู้ใช้สื่อจะได้ฟังเนื้อหาภาษาเยอรมันแต่มีภาษาอังกฤษปะปนบ้าง ทำให้ได้พัฒนาการฟัง สื่อชุด DW-5 นำเสนอเป็นคลิปวิดีโอในภาษาเยอรมัน ทำให้ช่วยฝึกทักษะการฟังผ่านการชมคลิปได้ เป็นต้น

สื่อที่เน้นทักษะการพูดเพียงด้านเดียวมีจำนวน 2 ชุด คือ สื่อชุด DW-4 และ DW-8 การพูดในสื่อทั้งสองชุดนี้เน้นการออกเสียงตามคลิปวิดีโอ ในสื่อชุด DW-4 เน้นฝึกการออกเสียงคำและประโยค ส่วนสื่อชุด DW-8 เน้นการออกเสียงพยางค์ สระและตัวเลขในภาษาเยอรมันและคำศัพท์ที่มีพยางค์และสระนั้น ๆ ประกอบ

สื่อที่เน้นทักษะการอ่านเพียงด้านเดียว คือ สื่อชุด GI-6 Liebe auf Deutsch ผู้ใช้สื่อจะได้ฝึกอ่านการ์ตูนภาษาเยอรมันพร้อมทั้งสามารถเลือกสถานการณ์ได้

2.2 สื่อที่เน้นทักษะการเรียนรู้ 2 ด้าน พบว่า มีจำนวน 8 ชุด ได้แก่ สื่อชุด DW-7, GI-4, GI-5, GI-7, GI-8, GI-9 และ GI-11 โดยส่วนใหญ่จะเน้นทักษะการฟังและการอ่าน เช่น สื่อชุด GI-5 เป็นคลิปวิดีโอพร้อมคำบรรยาย ทำให้ผู้ใช้สื่อได้ฝึกทั้งสองทักษะพร้อม ๆ กัน อย่างไรก็ตาม พบว่ามีการเน้นทักษะการอ่านและการเขียนควบคู่กันไปด้วยการนำเสนอเป็นกระดานที่ผู้ใช้สื่อจะอ่านกระดานและแสดงความเห็นโต้ตอบด้วยการเขียน ดังปรากฏในสื่อชุด GI-7

2.3 สื่อที่เน้นทักษะจำนวน 3 ด้าน พบว่า มี 3 ชุด ได้แก่ สื่อชุด GI-1, GI-2 และ GI-3 สื่อชุด GI-1 เน้นฝึกทักษะการฟัง การอ่านและการเขียน ส่วนสื่อชุด GI-2 และ GI-3 นั้นเน้นทักษะการฟัง การพูด และการอ่าน

จากการวิเคราะห์ประเด็นทักษะทางภาษาที่สื่อต้องการพัฒนา พบว่าสื่อของ Deutsche Welle (DW) ไม่ได้เน้นทักษะหลักหลายด้านพร้อม ๆ กัน ในขณะที่สื่อจาก Goethe-Institut (GI) เน้นทักษะทางภาษาที่หลากหลายด้านกว่า

3. รูปแบบการนำเสนอและส่วนประกอบของสื่อ

ในหัวข้อนี้จะนำเสนอรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาและส่วนประกอบที่พบในสื่อ ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ ดังนี้ คือ คลิปเสียง คลิปวิดีโอ บทอ่าน เกม เนื้อหาไวยากรณ์พร้อมคำศัพท์และสำนวน แบบฝึกหัด คู่มือสื่อ และต้นฉบับบทฟังจากคลิปเสียงและ/หรือคลิปวิดีโอ

Table 2 Presentations and contents of selected digital learning resources

Digital learning resources	Presentations and contents	Sound clips	Video clips	Reading texts	Games	Grammar/ vocabulary	Video clips	Reading texts	Games
Harry – gefangen in der Zeit (DW-1)			x			x	x	x	x
Mission Berlin (DW-2)		x							x
Deutsch – warum nicht? (DW-3)		x				x	x	x	x
Deutschtrainer (DW-4)			x			x	x		
Das Deutschlandlabor (DW-5)			x			x	x	x	x
Top- Thema mit Vokabeln (DW-6)		x				x	x		x
Deutsch im Job – Profis gesucht (DW-7)			x			x	x	x	x
ABC Starte mit dem Alphabet (DW-8)			x			x	x		
Nicos Weg (Teil 1 und 2) (DW-9)			x			x	x		x
Deine Band (DW-10)			x			x	x	x	x

Table 2 Presentations and contents of selected digital learning resources (cont.)

Presentations and contents Digital learning resources	Sound clips	Video clips	Reading texts	Games	Grammar/ vocabulary	Video clips	Reading texts	Games
Deutsch am Arbeitsplatz Online- Übungen zur Kommunikation im Beruf (GI-1)	x	x	x		x	x	x	x
Training für den Beruf – Kommunikation im Unternehmen (GI- 2)						x		
Training für den Beruf – Arbeitssuche in Deutschland (GI-3)						x		
Der Superheld*innen- Campus (GI-4)			x	x	x			
Erste Wege in Deutschland (GI-5)		x				x		x
Liebe auf Deutsch (GI-6)			x					
Blog: Der gute Freund (GI-7)			x					
Die Einladung zur Hochzeit (GI-8)			x	x				
Fotokiste – Leben in Deutschland (GI-9)	x					x		
24h Deutsch (GI-10)		x						
Unsere Straße (GI-11)	x							

จาก Table 2 รูปแบบการนำเสนอและส่วนประกอบของสื่อที่ศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

3.1 สื่อที่มีแบบฝึกหัด พบว่ามีแบบฝึกหัดในสื่อจำนวน 14 ชุด ได้แก่ DW-1, DW-3, DW-4, DW-5, DW-6, DW-7, DW-8, DW-9, DW-10, GI-1, GI-2, GI-3, GI-5 และ GI-9 แบบฝึกหัดในที่นี้จะพบหลังจากที่ฟังหรือชมสื่อเพื่อเป็นการทบทวนเนื้อหาที่เรียนไป แบบฝึกหัดมีความหลากหลาย เช่น การเรียงประโยค การเลือกคำตอบที่ถูกต้อง เป็นต้น

3.2 สื่อที่มีเนื้อหาไวยากรณ์และคำศัพท์ พบว่ามีเนื้อหาไวยากรณ์และคำศัพท์ในสื่อจำนวน 11 ชุด ได้แก่ DW-1, DW-3, DW-4, DW-5, DW-6, DW-7, DW-8, DW-9, DW-10, GI-1 และ GI-4 เนื้อหาเหล่านี้มักจะปรากฏในเมนูเพิ่มเติม ส่วนคำศัพท์มักจะอยู่หลังแบบฝึกหัดของสื่อแต่ละชุดเป็นการรวบรวมคำศัพท์และสำนวนทั้งหมดที่ปรากฏในแต่ละตอน

3.3 สื่อที่มีคลิปวิดีโอ พบว่ามีคลิปวิดีโอในสื่อจำนวน 10 ชุด ได้แก่ DW-1, DW-4, DW-5, DW-7, DW-8, DW-9, DW-10, GI-1, GI-5 และ GI-10 พบทั้งคลิปที่เป็นนักแสดง คลิปที่มีพิธีกรและคลิปแอนิเมชัน

3.4 สื่อที่มีต้นฉบับบทฟัง พบว่ามีต้นฉบับบทฟังในสื่อจำนวน 10 ชุด ได้แก่ ชุด DW-1, DW-2, DW-3, DW-5, DW-6, DW-7, DW-9, DW-10, GI-1 และ GI-5 ต้นฉบับบทฟังจะนำเสนอบทพูดในคลิปวิดีโอ คลิปเสียง ประโยคบทสนทนาทั้งหมดที่ปรากฏในคลิป ในบางสื่อจะพบในแถบเมนูเพิ่มเติมและในบางสื่อจะพบใต้คลิปวิดีโอหรือคลิปเสียง

3.5 สื่อที่มีคลิปเสียง พบว่ามีคลิปเสียงในสื่อจำนวน 6 ชุด ได้แก่ DW-2, DW-3, DW-6, GI-1, GI-9 และ GI-11 เนื้อหาในคลิปเสียงจะแตกต่างกันไปตามเนื้อหาของสื่อแต่ละชุด มีการพบคลิปเสียงต่าง ๆ เช่น คลิปละครเสียงและมีการบรรยายประกอบคลิปเสียงสัมภาษณ์บุคคล คลิปเสียงบทสนทนา เป็นต้น

3.6 สื่อที่มีบทอ่าน พบว่ามีบทอ่านในสื่อจำนวน 5 ชุด ได้แก่ GI-1, GI-4, GI-6, GI-7 และ GI-8 บทอ่านที่พบมีความหลากหลาย เช่น บทสัมภาษณ์ บทสนทนาของตัวละคร เป็นต้น

3.7 สื่อที่มีคู่มือการใช้สื่อหรือคู่มือประกอบการสอน พบว่ามีคู่มือการใช้สื่อหรือคู่มือประกอบการสอนในสื่อจำนวน 5 ชุด ได้แก่ DW-1, DW-3, DW-5, DW-7, DW-10 และ GI-1 ในคู่มือเหล่านี้มีคำแนะนำในการนำสื่อไปใช้ในการเรียนการสอน ข้อมูลทั่วไปของสื่ออื่น ๆ

3.8 สื่อที่เป็นรูปแบบเกม พบว่าสื่อที่เป็นรูปแบบเกมมีจำนวน 2 ชุด ได้แก่ GI-4 และ GI-8 สื่อที่เป็นเกมจะแตกต่างจากสื่อชุดอื่น ๆ เนื่องจากผู้ใช้สื่อจะต้องเล่นเกมผาดู่นไปเรื่อย ๆ ในแต่ละด่านจะได้ทำกิจกรรม เช่น จับคู่คำศัพท์ หาสิ่งของตามคำศัพท์ เป็นต้น ไม่ได้มีการนำเสนอเนื้อหาโดยตรงไปตรงมา

เมื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอและส่วนประกอบของสื่อพบว่าสื่อจาก Deutsche Welle ส่วนใหญ่มีส่วนประกอบของสื่อค่อนข้างหลากหลายตั้งแต่ 2-5 ส่วนประกอบ สื่อจาก Goethe-Institut มีส่วนประกอบเพียง 1-3 ส่วนประกอบ แต่สื่อที่มีส่วนประกอบมากที่สุดจำนวน 7 ส่วนประกอบคือ สื่อชุด GI-1 มาจาก Goethe-Institut สามารถสรุปได้ว่าสื่อจาก Deutsche Welle มีส่วนประกอบมากกว่าสื่อจาก Goethe-Institut

4. ทฤษฎีการเรียนการสอนภาษาเยอรมันที่ใช้ในการสร้างสื่อ

ในบทความวิจัยนี้ใช้ทฤษฎีการเรียนการสอนภาษาเยอรมันในการวิเคราะห์สื่อจำนวน 3 ทฤษฎี ได้แก่ 1. Audio-visual Method (Die audiovisuelle Methode (AVM)), 2. Communicative Approach (Der kommunikative Ansatz (KA)) และ 3. Intercultural Approach (Der interkulturelle Ansatz (IA)) เนื่องจากทั้งสามทฤษฎีนี้พบในสื่อดิจิทัลที่เลือกมานำเสนอในบทความ Table 3 Analysis of teaching German language Theories in selected digital learning resources

Table 3 Teaching German language Theories used for designing selected digital learning resources

Teaching German Language theories	AVM	KA	IA
Digital learning resources			
Harry – gefangen in der Zeit (DW-1)	x	x	x
Mission Berlin (DW-2)		x	
Deutsch – warum nicht? (DW-3)		x	x
Deutschtrainer (DW-4)	x	x	x
Das Deutschlandlabor (DW-5)		x	x
Top- Thema mit Vokabeln (DW-6)		x	x
Deutsch im Job – Profis gesucht (DW-7)		x	x
ABC Starte mit dem Alphabet (DW-8)	x	x	
Nicos Weg (Teil 1 und 2) (DW-9)		x	x
Deine Band (DW-10)		x	x
Deutsch am Arbeitsplatz Online-Übungen zur Kommunikation im Beruf (GI-1)		x	x
Training für den Beruf – Kommunikation im Unternehmen (GI-2)		x	x
Training für den Beruf – Arbeitssuche in Deutschland (GI-3)		x	x
Der Superheld*innen- Campus (GI-4)		x	
Erste Wege in Deutschland (GI-5)		x	x
Liebe auf Deutsch (GI-6)		x	

Table 3 Teaching German language Theories used for designing selected digital learning resources (cont.)

Digital learning resources	Teaching German			
	Language theories	AVM	KA	IA
Blog: Der gute Freund (GI-7)			x	x
Die Einladung zur Hochzeit (GI-8)			x	
Fotokiste – Leben in Deutschland (GI-9)			x	x
24h Deutsch (GI-10)			x	x
Unsere Straße (GI-11)			x	

จากการวิเคราะห์ทฤษฎีการเรียนการสอนภาษาเยอรมันที่ใช้ในการสร้างสื่อใน Table 3 พบว่า

4.1 ทฤษฎีการเรียนการสอนภาษาเยอรมันที่ใช้ในการสร้างสื่อ พบว่า ทฤษฎีที่พบมากที่สุดและพบในสื่อทุกชุด คือ Communicative Approach (Der kommunikative Ansatz (KA)) จากนั้นพบทฤษฎี Intercultural Approach (Der interkulturelle Ansatz (IA)) ในสื่อจำนวน 15 ชุด และทฤษฎีที่พบน้อยที่สุดคือ Audio-visual Method (Die audiovisuelle Methode (AVM)) พบในสื่อจำนวน 3 ชุด

4.2 ทฤษฎี Communicative Approach (Der kommunikative Ansatz (KA)) ปรากฏในสื่อทุกชุด เนื่องจากสื่อทุกชุดมีภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน เน้นการฝึกทักษะทางภาษาได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

4.3 ทฤษฎี Intercultural Approach (Der interkulturelle Ansatz (IA)) พบว่า ในสื่อจำนวน 15 ชุด ได้แก่ DW-1, DW-3, DW-4, DW-5, DW-6, DW-7, DW-9, DW-10, GI-1, GI-2, GI-3, GI-5, GI-7, GI-9 และ GI-11 ในสื่อเหล่านี้พบการสอดแทรกความรู้ความเข้าใจทางวัฒนธรรม เมื่อใช้สื่อสามารถเกิดความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมของประเทศที่ใช้ภาษาเยอรมัน

4.4 ทฤษฎี Audio-visual Method (Die audiovisuelle Methode (AVM)) พบว่า มีจำนวน 3 ชุด ได้แก่ DW-1, DW-4 และ DW-8 ลักษณะการนำเสนอตามแนวทางของทฤษฎีนี้จะเน้นการสอนและทวนคำศัพท์ สำนวน และเนื้อหาอื่น ๆ ซ้ำ ๆ ทำให้ผู้ใช้สื่อจดจำและเข้าใจเนื้อหาที่สื่อต้องการนำเสนอได้

จากข้อมูลทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่าในสื่อทุกชุด ทั้งสื่อจาก Deutsche Welle และ Goethe-Institut มีทฤษฎี Communicative Approach (Der kommunikative Ansatz (KA)) ในลำดับถัดมาพบทฤษฎี Intercultural Approach (Der interkulturelle Ansatz (IA)) ที่พบในสื่อของ Deutsch Welle จำนวน 8 ชุดจากทั้งหมด 10 ชุด และพบในสื่อจาก Goethe-Institut จำนวน 7 ชุดจาก 11 ชุด ส่วนทฤษฎี Audio-visual Method (die audiovisuelle Methode (AVM)) พบเฉพาะในสื่อจาก Deutsche Welle โดยมีจำนวนเพียง 3 ชุดเท่านั้น นอกจากนี้ยังพบว่าในสื่อทั้งหมด 14 ชุด พบทฤษฎีจำนวน 2 ทฤษฎีใน 1 สื่อ ทฤษฎีที่พบในสื่อเหล่านี้คือ Communicative Approach (Der kommunikative Ansatz (KA)) และทฤษฎี Intercultural Approach (Der interkulturelle Ansatz (IA)) ในสื่อของ DW-4 พบทฤษฎี 2 ทฤษฎีเช่นกัน แต่เป็นทฤษฎี Communicative Approach (Der kommunikative Ansatz (KA)) และ Audio-visual Method (Die audiovisuelle Methode (AVM)) และในสื่อชุด DW-1 และ DW-4 พบทฤษฎีทั้งหมด 3 ทฤษฎี

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาสามารถสรุปได้เป็นหัวข้อต่อไปนี้

1. ด้านเนื้อหาไวยากรณ์ คำศัพท์และสำนวน พบว่าสื่อจาก DW มีสื่อที่นำเสนอไวยากรณ์ตรงไปตรงมาอย่างครบถ้วน ในขณะที่สื่อจาก GI ไม่เน้นการนำเสนอเนื้อหาทางไวยากรณ์โดยตรง ส่วนด้านคำศัพท์และสำนวนพบว่า สื่อจำนวนมากจาก DW มีการรูปแบบการนำเสนอคำศัพท์ที่ชัดเจน คือ การนำเสนอศัพท์และสำนวนในแถบเมนูแยกหรือแนะนำสอนท้ายบทเรียน ส่วนสื่อ

จาก GI ส่วนใหญ่ไม่มีการแยกหมวดหมู่ออกมาอย่างชัดเจน ด้านขอบเขตของคำศัพท์และสำนวนพบว่าสื่อจากทั้งสองเว็บไซต์มีขอบเขตคำศัพท์และสำนวนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง

2. ด้านทักษะทางภาษาที่สื่อต้องการพัฒนา พบว่าสื่อจากเว็บไซต์ GI จำนวนมากกว่าสื่อจากเว็บไซต์ DW เน้นทักษะทางภาษาที่หลากหลายด้านกว่า

3. ด้านรูปแบบการนำเสนอและส่วนประกอบของสื่อ สื่อจาก DW มีส่วนประกอบของสื่อที่มีมากกว่าสื่อจาก GI แต่ในด้านการนำเสนอพบว่าสื่อจาก GI มีรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลายกว่า ได้แก่ การนำเสนอในรูปแบบของเกม การนำเสนอในรูปแบบบทอ่าน

4. ด้านทฤษฎีการเรียนการสอนภาษาเยอรมันที่ใช้ในการสร้างสื่อ จากการศึกษาทำให้เห็นว่าสื่อทุกชุดมีทฤษฎี Communicative Approach (Der kommunikative Ansatz (KA)) จากนั้นพบทฤษฎี Intercultural Approach (Der interkulturelle Ansatz (IA)) ในสื่อของ DW จำนวน 8 ชุด และสื่อจาก GI จำนวน 7 ชุด และพบว่ามีสื่อเพียง 3 ชุดจาก DW ที่มีทฤษฎี Audio-visual Method (Die audiovisuelle Methode (AVM))

ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบสื่อการเรียนการสอนภาษาเยอรมันแบบดิจิทัลจากเว็บไซต์ Deutsche Welle และ Goethe-Institut ทำให้เห็นว่าสื่อดิจิทัลจากทั้งสองเว็บไซต์มีจุดที่เหมือนและแตกต่างกันไป ทั้งลักษณะของสื่อดิจิทัลประเภทต่าง ๆ และเปรียบเทียบ เนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ ทักษะทางภาษาที่ต้องการพัฒนา และทฤษฎีการเรียนการสอนภาษาเยอรมันที่ใช้ในการสร้างสื่อแต่ละประเภท ผลของการวิเคราะห์และเปรียบเทียบนี้ทำให้เห็นภาพได้ชัดเจนขึ้น เนื่องจากมีการจัดหมวดหมู่และแสดงผลทั้งความเหมือนความต่าง นอกจากนั้นจากการวิเคราะห์ทฤษฎีการเรียนการสอนที่พบในสื่อ พบว่าทฤษฎีการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นใหม่ได้แก่ Communicative Approach (Der kommunikative Ansatz (KA)) และ Intercultural Approach (Der interkulturelle Ansatz (IA)) พบน้อยกว่าหากเทียบกับทฤษฎี Audio-visual Method (Die audiovisuelle Methode (AVM)) ที่เกิดขึ้นก่อน ทำให้เห็นว่าสื่อดิจิทัลมุ่งเน้นการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับบริบททางวัฒนธรรม นอกจากนั้นยังแสดงให้เห็นว่าการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมมีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอนภาษาในปัจจุบัน

ทั้งนี้การวิเคราะห์และเปรียบเทียบรูปแบบ เนื้อหา ทักษะทางภาษา รวมถึงทฤษฎีการเรียนการสอนภาษาเยอรมันจะแสดงให้เห็นว่าในสื่อแต่ละชุดมีเนื้อหาที่แตกต่างกันไป สื่อบางชุดมีเนื้อหาค่อนข้างครบถ้วน แต่ในขณะที่สื่อชุดอื่นมีเนื้อหาน้อยกว่า แต่ก็ไม่ได้เป็นตัวชี้วัดด้านคุณภาพของสื่อ ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ในการสร้างสื่อแต่ละชุด และการนำสื่อเหล่านี้ไปใช้จะขึ้นอยู่กับจุดประสงค์การเรียนรู้ของผู้ใช้สื่อเช่นกัน

ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

การเปรียบเทียบและนำเสนอข้อมูลเหล่านี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนดิจิทัลทั้งในชั้นเรียนและการส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกฝนภาษาเยอรมันนอกชั้นเรียน ผู้ใช้สื่อสามารถเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ รวมถึงรูปแบบ ลักษณะที่ตนเองสนใจ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

ในงานวิจัยนี้ได้มีการวิเคราะห์และเปรียบเทียบสื่อดิจิทัลจากแค่ 2 เว็บไซต์และระดับภาษา A1-B1 ซึ่งเป็นระดับภาษาพื้นฐานถึงระดับกลาง ในอนาคตสามารถทำวิจัยเพิ่มเติมได้โดยอาจจะวิเคราะห์แอปพลิเคชันการเรียนภาษาเยอรมันที่มีทั่วไป รวมถึงการวิเคราะห์สื่อการเรียนการสอนดิจิทัลแต่เป็นระดับภาษาที่สูงขึ้นตั้งแต่ B1-C2 ก็อาจจะทำให้เห็นมุมมองและความเหมือนความต่างในรูปแบบอื่น ๆ

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์สื่อการเรียนการสอนดิจิทัลภาษาเยอรมัน ระดับ A1-B1” ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

References

- Adamczak-Krysztofowicz, S., Stork, A., & Trojan, K. (2015). *Mobiles Fremdsprachenlernen mit Podcasts*. *Medien Pädagogik: Zeitschrift für Theorie Und Praxis Der Medienbildung*, 2015 (Occasional Papers), 15-30.
DOI: <https://doi.org/10.21240/mpaed/00/2015.02.27.X>
- Baliluk, N. & Others. (2018). Einführungstext: Grammatik Übersetzungsmethode und die direkte Methode. In DAAD (Ed.), *Dhoch3- Studienmodule Deutsch als Fremdsprache*. Retrieved from moodle.daad.de.
DOI: 10.31816/Dhoch3.2018.13
- Deutsche Welle. (n.d.). *Kostenlos online Deutsch lernen*. Retrieved 14 July 2023, from <https://learn german.dw.com/de/deutsch-lernen/s-9095>
- Goethe-Institut. (2023). *Concepts and materials CEFR-ACTFL SCALES COMPARISON*. Retrieved 14 July 2023, from <https://www.goethe.de/ins/gb/en/spr/unt/kum/mdg/ver.html>
- Goethe-Institut. (n.d.). *KOSTENLOS DEUTSCH ÜBEN*. Retrieved 14 July 2023, from <https://www.goethe.de/de/spr/ueb.html>
- Haß, F. (2010). Methoden im Fremdsprachenunterricht. In *Handbuch Fremdsprachendidaktik*. Hallet, W., Königs, F. G. (Eds) Klett - Kallmeyer: Berlin.
- Nanga-Me-Abengmoni, L. (2020). M-Learning im kamerunischen DaF – Unterricht. Bestandaufnahme und Perspektiven, *REDELENSY*, 2020(003), 395-410.
- Neuner, G. & Hunfeld, H. (1993). *Methoden des fremdsprachlichen Unterrichts. Eine Einführung*. Berlin/ München et al.: Langenscheidt.
- Radke, H. (2021). Didaktisierung mit digitalen Medien im DaF-Unterricht am Beispiel von Deutsch als Minderheits- und als Fremdsprache in der Ukraine. In Philipp, H., Stangl, T. & Wellner, J. (Eds.), *Deutsch in der Ukraine. Geschichte, Gegenwart und zukünftige Potentiale*. pp. 16-30. Regensburg: FzDiMOS.
- Rösler, D. (2010). Die Funktion von Medien im Deutsch als Fremd- und Deutsch als Zweitsprache-Unterricht. In Krumm, H., Fandrych, C., Hufeisen, B. & Riemer, C. (Eds.), *Deutsch als Fremd- und Zweitsprache. Ein internationales Handbuch*. pp. 1199-1214. Berlin/ New York: de Gruyter.
- Rösler, D. (2012). *Deutsch als Fremdsprache. Eine Einführung*. Weimar: J.B. Metzler.
- Salomo, D. (n.d.). *Unterrichtsgestaltung. Mehr digitale Medien im Unterricht*. Retrieved 14 May 2024, from <https://www.goethe.de/de/spr/unt/kum/jug/jla/20392176.html>
- Storch, G. (1999). *Deutsch als Fremdsprache – Eine Didaktik*. Paderborn: W. Fink.
- Würffel, N. (2010). Deutsch als Fremd- und Deutsch als Zweitsprache- Lernen in elektronischen Umgebungen. In Krumm, H., Fandrych, C., Hufeisen, B. & Riemer, C. (Eds.), *Deutsch als Fremd- und Zweitsprache. Ein internationales Handbuch*. (pp. 1227-1243). Berlin/ New York: de Gruyter.